

Notat

Saksbehandler

Sandra Eilertsen, tlf.

Dato
16.11.2023Referanse
23/22198-12Til
Direktoratsavdelingen - Nina Beate Vindvik

Kopi til

Høringsnotat – endring av forskrift om sertifisering av besetningsmedlemmer og forskrift om luftfartsoperasjoner

1. Høring

Luftfartstilsynet har på høring EASAs endringsforslag som finnes i Opinion 05/2023 “Cruise relief co-pilots (RMT.0190) Regular update of flight crew licensing and medical requirements (RMT.0287, RMT.0587) Better flight crew licensing requirements for general aviation (RMT.0678)”. Det foreslås endringer til kommisjonsforordning (EU) 1178/2011 og 965/2012.

Opinion 05/2023 forventes å bli tatt opp i det neste EASA-komitémøte 6. – 8. feb. 2024.

Eventuelle svar på høringen må være mottatt av Luftfartstilsynet innen **29. januar 2024**.

Høringssvar bes sendt per e-post til postmottak@caa.no. Alternativt kan høringssvar sendes per post til Luftfartstilsynet, Postboks 243, 8001 Bodø. Det bes om at svaret merkes med saksnummer: 23/22198.

2. Bakgrunn

Opinion 05/2023 slår sammen følgende fire (4) regelverksarbeid (Rulemaking Tasks – RMT-er): RMT.0190, RMT.0287, RMT.0587 og RMT.0678. Disse RMT-ene adresserer forskjellige temaer og henger ikke nødvendigvis sammen.

Det er derfor behov for å skrive utfyllende informasjon om hver enkelte RMT nedenfor.

RMT.0190 endrer forordning 1178/2011 og forordning 965/2012 med hensyn til følgende:

- tydeliggjøring av krav for erverv av typerettighet med begrensede privilegier, spesielt for avløsningsstymenn (Cruise relief co-pilots - CRCP) ved operasjoner over flygenivå 200

RMT.0287 endrer forordning 1178/2011 og forordning 965/2012 med hensyn til følgende:

- rettelser av feil og oppdatering av Del-MED, Del-ARA, kapittel AeMC og ARA.MED, og Del-ORA, kapittel AeMC;
- innføring av nye krav for å sikre helhetlig tilsyn av AME-er og AeMC-er i tilfeller hvor deres aktiviteter involverer flere medlemsstater;
- innføring av hjemmelsgrunnlag for innhenting av tilbakekalte sertifikater og utsendelse av informasjon om det til de andre medlemsstatene for å forhindre svindel
- sletting av kravene i punkt ARA.MED.330 for å unngå mulig konflikt med EUs medisinske forskningsstandarder;
- øke aldersgrensen for piloter som er involvert i en-pilots helikopterberedskapstjenester (HEMS) fra 60 til 65

RMT.0587 foreslår endringer til forordning 1178/2011 når det gjelder følgende:

- avklaring om helikoptertreningsemner (vortex ring state, autorotativ landing, safety awareness briefing);
- innføring av mulighet til å få en MPL erstattet med en CPL;
- avklaring på opplæringsplan for ytelsesbasert navigasjon (PBN) som en del av IR treningskurs;
- avklaring tilknyttet rammeverket for flerpilotsoperasjon i en-pilots-luftfartøy (multi-pilot operation in single-pilot aeroplanes);
- avklaring om bruken av FSTDer for opplæring, testing og kontroll;
- diverse avklaringer, oppdateringer, rettelser og forbedringer.

RMT.0678 foreslår endringer til forordning 1178/2011 med hensyn til følgende:

- introdusere krav om sertifisering av besetningsmedlemmer (flight crew) for en-pilot en-motors elektriske fly («single-pilot single-engine electric areoplanes»);
- mulighet for å bytte fra LAPL trening til PPL trening under et pågående treningsutløp/opplæringskurs;
- forlengelse av enmotors helikoptertyperettigheter via oppfriskningstrening og
- andre forholdsmessighetsspørsmål for å forbedre og avklare forskjellige Part-FCL krav med hensyn til GA.

Vi viser ellers til opinion 05/2023 i sin helhet.

Hensikten med de foreslåtte reglene er å forbedre det regulatoriske rammeverket på de ovennevnte områdene, innføre mer forholdsmessige krav til GA-segmentet, avklare diverse problemstillinger - samtidig som det opprettholdes et høyt sikkerhetsnivå.

3. Dagens regulering på området

Opinion 05/2023 foreslår endringer til kommisjonsforordning (EU) nr. 1178/2011 og 965/2012.

Forordning (EU) nr. 1178/2011 er gjennomført i Norge gjennom forskrift 28. november 2015 nr. 1365 om sertifisering av besetningsmedlemmer.

Forordning (EU) nr. 965/2012 er gjennomført i Norge gjennom forskrift 7. august 2013 nr. 956 om luftfartsoperasjoner.

4. Luftfartstilsynets vurdering

- i. Hva er problemet, og hva vil vi oppnå?

RMT.0190 sitt formål er å sikre at avløsningsstymenn (Cruise relief co-pilots - CRCP) er tilstrekkelig opplært til å betjene et fly på en sikker måte under cruisefasen av en flyging, og at det er fastsatt egnede driftsprosedyrer for overføring av myndighet fra kaptein til CRCP.

RMT.0287 sitt formål er å forbedre, oppdatere og tydeliggjøre enkelte bestemmelser i regelverket. Videre foreslås det å øke aldersgrensen for HEMS piloter til 65 år, og oppdatere krav til medisinsk sertifisering for HEMS-piloter over 60 år.

RMT.0587 sitt formål er å forbedre, oppdatere og komme med presisering av enkelte krav i forordning 1178/2011 innen del-FCL.

RMT.0678 sitt formål er å adressere diverse effektivitets- og proporsjonalitetsspørsmål i forordning 1178/2011 med hensyn til GA-segmentet. Dagens Del-FCL-krav for små fly er ikke tilstrekkelig med hensyn til enmotors elektriske motorer, hybridmotorer.

ii. Hvilke tiltak er relevante?

Forordning (EU) nr. 1178/2011 er allerede tatt inn i EØS -avtalen og gjennomført i Norge gjennom forskrift 28. november 2015 nr. 1365 om sertifisering av besetningsmedlemmer. Endringen i forordningen må derfor gjennomføres ved å endre denne forskriften.

Forordning (EU) nr. 965/2012 er allerede tatt inn i EØS -avtalen og gjennomført i Norge gjennom forskrift 7. august 2013 nr. 956 om luftfartsoperasjoner. Endringen i forordningen må derfor gjennomføres ved å endre denne forskriften.

iii. Hvilke tiltak anbefales og hvorfor?

Det vises her som et utgangspunkt til det som kommer frem i punkt 4.2 ovenfor. De relevante forskriftene revideres slik at det harmoniseres med de felleseuropeiske reglene. Det er generelt ønskelig at Norges regelverk er oppdatert og i samsvar med de felleseuropeiske reglene.

iv. Hvilke prinsipielle spørsmål reiser tiltaket?

Saken reiser ingen prinsipielle spørsmål slik dette er definert i utredningsinstruksen.

v. Hva er de positive og negative virkningene av tiltakene, hvor varige er de, og hvem blir berørt?

De fire RMTer ble tatt opp i egne konsultasjonsmøter med EASA 'advisory bodies', der hhv medlemsland og næringen deltar. RMT.0287 har vært på høring gjennom høringsprosess tilknyttet NPA 2017-22 (Subtask 2a), og det har i 2022 vært gjennomført fokusert konsultasjon med EASA Advisory bodies. RMT.0678 har vært på høring gjennom høringsprosess tilknyttet NPA 2020-14 i tidsrommet 21.01.2021 – 31.03.2022, og det har i juni 2022 vært gjennomført fokusert konsultasjon med EASA Advisory bodies.

Nærmere konsekvenser av endringene kommer frem av de ovennevnte NPA-ene. De foreslått endringene berører tilsynsmyndigheten, piloter, instruktører, kontrollanter, treningsorganisasjoner, AOC operatører, AeMC-er (flymedisinske sentre) og AME-er (flyleger).

vi. Hva er forutsetningene for vellykket gjennomføring?

For gjennomføringen vil det være positivt om endringen kan tre i kraft samtidig som den nye forordningen trer i kraft i EU-landene. Det vurderes derfor nasjonal gjennomføring av den nye forordningen i påvente av EØS-prosessen.